

*Nenuspējamas, gudriai susuktas
katēs ir pelēs žaidīmas, painiuose dusinančīų santykių
labirintuose ieškant tiesos.*

METRO

THE SUNDAY TIMES

bestseleris nr. 1

**Shari
Lapena**

POPIERINĖS SIENOS

baltos lankos

Shari Lapena

Popierinės sienos

romanas

Iš anglų kalbos vertė Eglė Podčašinskiė

baltos lankos

Pirmas

Skrandyje Ana jaučia deginančią rūgštį, kuri rykle kyla aukštyn; jai svaigsta galva. Matyt, padaugino. Sintija visą vakarą jai pylė vieną taurę po kitos. Ana neplanavo viršyti normos, bet netrukus paleido vadžias – kitaip būtų buvę sunku išverti tokį vakarą. Jau nebesuprato, kiek vyno išgėrė per tą nesibaigiančią vakarienę. Ryte teks nusitraukti ir išpilti pieną.

Vasaros nakties tvankumoje Ana primerktomis akimis stebi namų šeimininkę. Sintija atvirai flirtuoja su Anos vyru Marku. Kodėl Ana su tuo taikstosi? Kodėl Sintijos vyras Greimas tai leidžia? Ana pyksta, bet jaučiasi bejėgė – nežino, kaip užkirsti tam kelią nepasirodant apgailėtina idiote. Be to, jie visi šiek tiek įkaušę. Todėl, tyliai niršdama ir gurkšnodama atvėsintą vyną, ignoroja tokį elgesį. Ana išauklėta nekelti scenų ir nemėgsta atkreipti į save dėmesio.

O Sintija atvirksčiai...

Visi trys – Ana, Markas ir švelnaus būdo Sintijos vyras Greimas – stebi ją lyg užkerėti. Ypač Markas – atrodo, kad tiesiog negali atitraukti akių nuo Sintijos. Pildama vyną ji kiek per daug pasilenkia prie Marko; aptemptos suknelės iškirptė tokia gili, kad Markas beveik įbeda nosį į tarpą tarp krūtų.

Ana sau primena, kad Sintija flirtuoja su visais. Kaimynė taip puikiai atrodo, kad tiesiog negali susivaldyti.

Bet kuo ilgiau Ana juos stebi, tuo labiau jai ramybės neduoda klausimas – ar tarp jos ir Marko iš tiesų gali būti kas nors daugiau? Anksčiau Ana niekada neįtarinėjo savo vyro. Tikriausiai alkoholis sukelia paranoją.

Ne, nusprendžia ji, jie taip nesielgtų, jei ką nors slėptų. Be to, Sintija flirtuoja aktyviau nei Markas; jis tik mėgaujasi jos dėmesiu. Markas ir pats puikiai atrodo – susitarę tamsūs plaukai, riešuto spalvos akys ir kerinti šypsena visuomet patraukia aplinkinių dėmesį. Kartu jie atrodo nuostabiai – Sintija ir Markas. Ana liepia sau liautis. Tvirtina sau, kad Markas neabejotinai jai ištikimas. Ji žino, koks jis atsidavęs šeimai. Ji ir dukrytė jam yra viskas. Jis liks su ja, kad ir kas nutiktų, – ji gurkšteli dar vyno, – net jei reikalai bus visai prasti.

Tačiau žiūrėdama, kaip Sintija kariasia Markui ant kaklo, Ana vis labiau pyksta, jos nuotaika bjūra. Ji vis dar neatsikratė beveik dešimties per nėštumą priaugtų kilogramų, nors po gimdymo jau praėjo šeši mėnesiai. Anksčiau manė, kad po pusės metų jau bus atgavusi ankstesnę figūrą, bet, matyt, tam prireiks bent metų. Reikia liautis dairytis į žurnalų viršelius prie parduvės kasos ir lygintis su visomis garsiomis supermamytėmis, turinčiomis asmeninius trenerius, kurios vos po kelių savaičių atrodo stulbinamai.

Bet, kad ir kaip stengtųsi, Ana niekada negalėjo varžytis su tokiomis kaip Sintija – kaimynė aukštesnė, geresnės figūros, su ilgomis kojomis, vapsvos liemeniu ir didelėmis krūtimis, porceliano baltumo oda ir žemyn vilnijančiais juodais kaip smala plaukais. Be to, Sintija visada puikiai apsirengusi, avi aukštakulnius ir vilki seksualiais drabužiais, netgi kai organizuoja vakarienę namuose, į kurią pakviesta vos viena pora.

Anai niekaip nepavyksta susitelkti į greta vykstantį pokalbį. Galiausiai ji liaujasi stengtis ir įsispoks į raižytą marmurinį

židinių, lygiai tokį patį kaip jos svetainėje už bendros sienos, skiriančios jų ir Sintijos su Gremu butus. Jie gyvena sublokuotų mūrinių namų eilėje – devyniolikto amžiaus pabaigoje tvirtai surežtuose būstuose, kokių netrūksta šiaurinėje Niujorko dalyje. Visi vienoje eilėje esantys namai labai panašūs – itališko stiliaus, restauruoti ir brangūs (vienintelis skirtumas tas, kad Anos ir Marko namas yra pačiame eilės gale) – ir kiekvienas koku nors nedideliu dekoru ar stiliaus elementu išsiskiria iš kitų, kiekvienas yra mažas šedevras.

Ana negrabiai siekteli ant stalo gulinčio mobiliojo ir pažiūri, kiek valandų. Beveik pirma nakties. Vaiką tikrino vidurnaktį. Pusę pirmos pasižiūrėti dukrelės buvo Markas. Vėliau jiedu su Sintija buvo išėję parūkyti į galinę verandą, o Ana su Gremu liko nejaukiai sėdėti prie šiukšlėmis nukloto stalo, mėgindami palaikyti nesimezgantį pokalbį. Reikėjo ir jai eiti kartu į verandą įkvėpti gaivesnio oro. Bet ji nėjo, nes Gremui nepatinka kvėpuoti cigarečių dūmais, o palikti šeimininką prie šventinio stalo visiškai vieną būtų buvę nemandagu ar bent jau netaktiška. Todėl iš padorumo liko. Greimas, kaip ir ji, augęs baltųjų konservatorių šeimoje, puikiai išauklėtas. Tikra paslaptis, kodėl jis vedė tokią koketę. Prieš kelias minutes iš verandos grįžo Sintija su Marku ir Ana siaubingai užsimanė eiti namo, net jei kiti dar trokšta linksmintis.

Ana meta žvilgsnį į kūdikio monitorių stalo gale – ant jo, kaip cigaretės galiukas, žybsi maža raudona lemputė. Vaizdo ekranas suknežintas – Ana numetė monitorių prieš porą dienų ir Markas dar neturėjo laiko jo pakeisti, bet garso sistema veikia. Staiga ją apninka abejonės ir ji pajunta, kaip visa tai neteisinga. Kas gi eina į vakarėlį pas kaimynus ir palieka kūdikį namuose vieną? Kokia motina galėtų taip elgtis? Viduje jaučia kylant pažįstamą slegiantį jausmą – *ji prasta motina!*

Na ir kas, kad auklė negalėjo ateiti? Reikėjo Korą atsinešti su savimi, įdėti į nešiojamą maniežą. Bet kviesdama Sintija aiškiai pasakė: jokių vaikų. Turėjo būti suaugusiųjų šventė – Gremo gimtadienis. Tai dar viena priežastis, kodėl Ana nebemėgsta Sintijos, nors anksčiau jos draugavo, – Sintijai nepatinka vaikai. Kaip galima pareikšti, kad prie vakarienės stalo nenori matyti šešių mėnesių kūdikio? Kaip Ana leidosi įtikinama, kad tai nieko tokio? Tai taip neatsakinga. Ji svarsto, ką pamanytų kitos mamos iš mamų klubo, jei kada nors joms apie tai papasakotų. *Palikome savo šešių mėnesių dukrelę namuose vieną ir nuėjome į vakarėlį pas kaimynus.* Įsivaizduoja, kaip atviptų jų žandikauliai ir įsivyrautų neįauki tylą. Bet ji niekada joms nepasakys, nes taptų atstumtąja.

Prieš vakarėlį jie su Marku dėl to susiginčijo. Kai paskambino auklė ir pranešė negalėsianti ateiti, Ana pasisiūlė likti su dukryte namuose – ji nenorėjo niekur eiti. Bet Markas neklausė.

– Negali tiesiog likti namuose, – kartojo jiems besisukiojant virtuvėje.

– Puikiausiai galiu, – tarė ji tylesniu balsu. Nenorėjo, kad per bendrą sieną Sintija išgirstų juos ginčijantis dėl vakarėlio.

– Tau bus naudinga pasižmonėti, – tvirtino Markas, taip pat nuleisdamas balsą. O tada pridūrė: – Prisimink, ką sakė gydytoja.

Dabar ji visą vakarą suka galvą, ar tą paskutinę frazę jis mes-telėjo iš piktumo, vedamas savanaudiškų tikslų, ar tiesiog stengėsi padėti. Galiausiai ji nusileido. Markas įtikino, kad būdami pas kaimynus jie bet kada per monitorių išgirs sukrutėjusį ar pabudusį vaiką. Kas pusvalandį tikrins, kaip ji laikosi. Nieko blogo nenutiks.

Jau pirma nakties. Eiti patikrinti, kaip laikosi Kora, o gal pamėginti įkalbėti Marką traukti namo? Ji jau nori miego. Nori, kad vakaras baigtųsi.

Ana trukteli vyrą už rankos.

– Markai, – ragina ji. – Reikia eiti, jau pirma.

– O, dar neišeikit, – prašo Sintija. – Dar visai nevēlu!

Sintija akivaizdžiai nenori, kad šventė baigtųsi. Nenori, kad Markas išeitų. Tačiau Ana neabejoja, kad kaimynė neprieštarautų, jei išeitų jo žmona.

– Gal tau ir nevēlu, – sako Ana ir jos balsas skamba gana tvirtai, nors ji apsvaigusi, – bet man teks anksti keltis maitinti vaiką.

– Vargšėlė, – sako Sintija ir kažkodėl įsiutina Aną. Sintija neturi vaikų ir niekada jų nenorėjo. Jie su Gremu sąmoningai pasirinko jų neturėti.

Ištraukti Marką iš vakarėlio nelengva. Jis atrodo nusiteikęs likti. Jam pernelyg smagu, bet Ana pamažu ima nerimauti.

– Dar po vieną, – pasiūlo Markas Sintijai keldamas savo taurę ir sukdamas akis nuo žmonos.

Šįvakar jis keistai, beveik nenatūraliai padūkęs. Ana svarsto, kodėl. Pastaruoju metu namuose jis labai tylus. Išsiblaškęs, netgi paniuręs. Bet šiandien jie su Sintija yra vakarėlio siela. Ana jau kurį laiką jaučia, kad kažkas negerai, tik jis nesako kas. Pastaruoju metu vyras retai jai pasipasakoja. Atrodo atsiribojęs nuo žmonos. O gal Markas ją atstumia dėl jos depresijos, vadinosios motinystės melancholijos. Jis ja nusivylė. Visi ja nusivylė. Šįvakar jam akivaizdžiai labiau patinka graži, energija kunkuliuojanti, sąmojinga Sintija.

Ana pasižiūri į laikrodį ir visai netenka kantrybės.

– Aš einu. Jau pirmą valandą turėjau patikrinti, kaip mažylė, – ji pasižiūri į Marką. – Gali likti kiek tik nori, – priduria ji su įtampa balse.

Markas įdėmiai į ją žiūri, jo akys žiba. Ana staiga pamano, kad jis visai neatrodo girtas, o ji jaučiasi tikrai apsvaigusi. Ar jie dabar pradės ginčytis? Kaimynų akivaizdoje? Rimtai? Ana

pradeda dairytis rankinės, čiumpa kūdikio monitorių, tada supranta, kad jis prijungtas prie elektros lizdo, pasilenkia norėdama atjungti. Jaučia, kad tuo metu visi prie stalo dėbso į jos storą užpakalį. Na ir tegu. Jai atrodo, kad jie prieš ją susimokė – prieš pramogų gadintoją. Akyse pradeda kauptis ašaros, bet ji stengiasi jas sulaikyti. Nenori pravirkti visų akivaizdoje. Sintija ir Grema nežino apie jos depresiją po gimdymo. Jie nesuprastų. Ana su Marku niekam nesakė, išskyrus Anos motiną. Ana jai pripažino visai neseniai. Žino, kad mama niekam nesakys, netgi tėčiui. Ana nenori, kad dar kas nors apie tai žinotų, ir įtaria, kad Markas irgi to nenori, nors jis apie tai beveik nekalba. Tačiau visą laiką apsimitinėti nelengva.

Už nugaros girdi Marko balsą ir pagal intonaciją supranta, kad jis persigalvojo.

– Tu teisi. Jau vėlu, mums reikia eiti, – sako jis. Ana stovi nugarą į vyrą ir girdi jį statant savo taurę ant stalo.

Ana atsisuka, nusibraukia plaukus nuo akių išorine delno puse. Būtinai reikia apsikirpti. Dirbtinai šypteli ir taria:

– Kitą kartą bus mūsų eilė jus kviestis, – ir mintyse priduria: – *Taip, taip, ateikite pas mus, ten bus mūsų vaikas ir tikiuosi, kad jis visą laiką verks ir gadins jums vakarą. Būtinai jus pasikviesiu, kai Korai dygs dantukai.*

Netrukus jie išeina.

Kūdikio daiktų rinkti nereikia, taigi jie susisuka greitai. Anos rankinė, kūdikio monitorius, kurį ji įsimeta į rankinę. Sintija atrodo suirzusi, kad jie taip greitai išeina, o Grema elgiasi abejingai. Jie išeina pro įspūdingai sunkias priekines duris ir nusileidžia laiptais. Kad išlaikytų pusiausvyrą, Ana tvirtai laikosi už įmantriai išraižytų turėklų. Vos keli žingsniai keliuku ir jie jau prie savo laiptų su panašiais turėklais ir tokiomis pačiomis įspūdingomis durimis. Ana eina tylėdama, o už kelių žingsnių nuo

jos – Markas. Galbūt jie nesikalbės iki ryto. Ji užkopia laiptais ir sustoja kaip įbesta.

– Kas yra? – klausia Markas, prieidamas už nugaros su įtampa balse.

Ana įdėmiai žiūri į duris. Priekinės durys pravertos apie aštuonis centimetrus.

– Aš jas užrakinau! – suspiegia Ana.

– Gal tiesiog pamiršai. Nemažai išgėrei, – mesteli Markas.

Bet Ana nesiklauso. Įsiveržia į namus, lekia laiptais aukštyn, tada per visą koridorių iki vaiko kambario. Markas paskui ją.

Įeina ir išvysta tuščią vaikišką lovytę. Pasigirsta veriantis Anos klyksmas.

Antras

Ana girdi savo klyksmą aidint galvoje, girdi, kaip jis atsimuša į sienas, – jis visur. Tada nutyla, delnu užsidengia burną ir pastērusi stovi priešais tuščią lovytę. Markas grabaliodamas ieško jungiklio. Abu spokso į tuščią lovą, kur turėtų būti jų vaikas. Neįmanoma patikėti, kad mergaitės čia nėra. Kora niekaip negalėtų išlipti pati. Jai tik šeši mėnesiai.

– Skambink policijai, – šnabžda Ana, tada ją supykina ir vos spėjus susilenkti vėmalai išsiveržia pro pirštus ant kietmedžio grindų. Švelnia geltona spalva nudažytas vaikų kambarys su mažyčiais trafaretu išpaisytais ant sienų dūkstančiais ėriukais iškart prisipildo tulžies ir panikos kvapo.

Markas nesijudina. Ana pakelia į jį akis. Jis sukirstas ir sustingęs spokso į tuščią lovytę, lyg negalėtų tuo patikėti. Jo akyse Ana įžvelgia baimę ir kaltę, ir jai iš krūtinės išsiveržia aimana – siaubingas šaižus garsas, lyg dejuotų sužeistas gyvūnas.

Markas vis dar stovi kaip įbestas. Ana metasi per koridorių į miegamąjį, čiumpa telefoną nuo stalelio prie lovos ir drebančiomis rankomis renka 911. Visas ragelis išterliotas vėmalais. Pagaliau Markas atsikvoši. Žvelgdama į tuščią lovytę kitame koridoriaus gale ji girdi sparčius vyro žingsnius. Jis patikrina vonią, laiptus, tada greitai žingsniu praeina pro ją į svečių miegamąjį ir į paskutinį kambarį koridoriuje, kuris buvo paverstas kabinetu. Kažkur sąmonės kamputyje Ana svarsto, ką jis tikisi ten rasti.

Atrodo, lyg dalis jos sąmonės būtų atskilusi ir mąstyti logiškai. Jų dukrytė dar negali savarankiškai vaikščioti. Nei vonioje, nei svečių miegamajame, nei kabinete jos nėra.

Kažkas ją pasiėmė.

Skubios pagalbos operatoriui pakėlus ragelį, Ana šaukia:

– Pagrobė mūsų vaiką!

Jai sunku nusiraminti ir atsakyti į operatoriaus klausimus.

– Suprantu, ponია. Pasistenkite nusiraminti. Policija jau važiuoja, – užtikrina operatorius.

Ana padeda ragelį. Ji dreba visu kūnu. Atrodo, kad tuoj vėl supyks. Supranta, kaip viskas atrodo iš šalies. Jie paliko kūdikį namuose vieną. Ar tai išvis teisėta? Tikriausiai ne. Kaip jie viską paaiškina?

Miegamojo tarpdury pasirodo išblyškęs ir iškankintas Markas.

– Tai tavo kaltė! – šaukia Ana plačiai išplėtusi akis ir pastumia jį iš kelio. Nulekia į vonią antrame aukšte ir vėl vemia, šįkart į kriauklę. Tada nusiplauna nešvarumus nuo virpančių rankų ir išsiskalauja burną. Pagauna savo žvilgsnį veidrodyje. Markas stovi tiesiai už jos. Veidrodyje jų akys susitinka.

– Atleisk, – šnabžda jis. – Atleisk, tai mano kaltė.

Ji mato, kad jis nuoširdžiai apgailestauja. Bet Ana vis tiek pakelia ranką ir smogia jo atvaizdui veidrodyje. Stiklas suskyla į gabalėlius ir ji vėl pratrūksta raudoti. Markas mėgina ją apkabinti, tačiau Ana jį nustumia ir bėga laiptais žemyn. Jos ranka kraujuoja ir ant turėklų lieka kraujo pėdsakas.

Viskas, kas dedasi po to, persmelkta kažkokia nerealumo aura. Patogus Anos ir Marko namas akimirksniu virsta nusikaltimo vieta.

Ana sėdi svetainėje ant sofos. Kažkas jai ant pečių užmetė apklotą, bet moteris vis tiek virpa. Ji sukrėsta. Prie namo stovi

policijos automobiliai. Raudonos įjungtų švyturėlių šviesos pulsuoja pro langą ir sukasi ratu blyškiomis sienomis. Lyg būtų jų užhipnotizuota, Ana nejudėdama sėdi ant sofos ir spokso priešais save.

Markas lūžtančiu balsu apibūdina vaiką: šešių mėnesių, šviesių plaukų, mėlynų akių, maždaug septynių kilogramų, su sauskelnėmis ir vienspalviu blyškiai rožiniu smėlinuku. Taip pat iš lovelės dingo lengva balta vaikiška anklodėlė.

Namuose zuja uniformuoti policijos pareigūnai. Jie išsiskirsto ir metodiškai apieško namą. Kai kurie mūvi latekso pirštines ir su savimi nešasi įkalčių maišelius. Prieš atvykstant policijai Ana su Marku skubotai apžiūrėjo namus vildamiesi ką nors aptikti, bet veltui. Kriminalistai neskuba. Akivaizdu, kad jie neieško Koros – jie ieško įrodymų. Vaiko namuose jau nėra.

Markas atsisėda ant sofos prie Anos, apkabina ją ir prisitraukia arčiau. Jai norisi ją atstumti, bet susilaiko. Leidžia vyro rankai likti ant peties. Ką visi pamanytų, jei ją atstumtų? Pajunta nuo jo sklindantį alkoholio kvapą.

Dabar Ana kaltina save. Viskas per ją. Norėtusi kaltę suversti Markui, tačiau ji pati sutiko palikti dukrytę vieną. Reikėjo likti namie. Ne, ji turėjo pasiimti Korą kartu. Velniop tą Sintiją. Vargu ar Sintija iš tiesų juos išvartų taip sugadindama Gremo gimtadienio vakarėlį. Tačiau Ana tai supranta per vėlai.

Juos smerks ir policininkai, ir visi kiti. Taip jiems ir reikia – juk jie paliko mažą vaiką namuose vieną. Jei tai būtų nutikę kam nors kitam, ji irgi panašiai galvotų. Ana žino, kokios nepakančios yra motinos, kaip tai malonu – kritikuoti kitus. Ką visos tos mamytės, su kuriomis Ana susitinka kartą per savaitę viena kitos namuose išgerti kavos ir paliežuvauti, kalbės apie ją?

Atvažiavo dar kažkas – santūrus vyras gerai sukirptu tamsiu kostiumu. Uniformuoti pareigūnai elgiasi su juo pagarbiai. Ana